

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 22 kwietnia 2024 r.

WRPS-VI.431.2.10.2024.XX

Pani

XXXXX XXXXX

Kierownik Gminnego Ośrodka

Pomocy Społecznej w Ojrzeniu

ul. Ciechanowska 19

06-456 Ojrzeń

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², kontrolerzy: xxxx xxxx - starszy inspektor wojewódzki, pełniący funkcję przewodniczącej zespołu kontrolującego oraz xxxx xxxx – starszy administrator, posiadający upoważnienia Wojewody Mazowieckiego, przeprowadzili w okresie od 11 do 25 marca 2024 r. kontrolę problemową w trybie zwykłym w kierowanym przez Panią Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ojrzeniu.

Przedmiot kontroli obejmował organizację i realizację zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych³, zwanej dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych, w przedmiocie ustalania uprawnień do świadczenia rodzicielskiego.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2022 r. do dnia rozpoczęcia kontroli, tj. do 11 marca 2024 r. Kontrolę odnotowano w książce kontroli pod pozycją nr 6 określając zakres i termin jej przeprowadzenia.

Niniejszym przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

Za okres objęty kontrolą Wojewoda Mazowiecki pozytywnie, pomimo nieprawidłowości ocenił działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeniu podjęte

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r., poz. 190).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224).

³ Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 323).

w zakresie organizacji zadania wynikającego z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz w zakresie ustalania uprawnień do świadczenia rodzicielskiego.

I. Organizacja zadania

Jednostką realizującą zadania z zakresu świadczeń rodzinnych na terenie gminy Ojrzeń jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ojrzeniu. Od 15 maja 1990 r. Kierownikiem Ośrodka jest pani xxxx xxxx, zatrudniona na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy.

Ośrodek nie zatrudnia głównego księgowego, a obsługę finansowo-księgową jednostki kontrolowanej w ramach wspólnej obsługi zapewnia i prowadzi Urząd Gminy. W kwestii tej, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, przyjęto Uchwałę Rady Gminy Ojrzeń z dnia 21 marca 2016 r.⁴

Szczegółową organizację wewnętrzną oraz zasady funkcjonowania kontrolowanej jednostki określa Regulamin organizacyjny, wprowadzony Zarządzeniem Kierownika GOPS z 24 marca 2022 r.⁵ W Regulaminie w rozdziale II § 6 ust. 5 wyodrębniono stanowisko inspektora ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Zadania tego stanowiska określono w rozdziale IX § 21 Regulaminu. Tym samym jednostka spełniła wymóg wynikający z art. 20 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W okresie podlegającym kontroli, przed wprowadzeniem w życie nowego Regulaminu, w obiegu prawnym pozostawał Regulamin organizacyjny, wprowadzony Zarządzeniem Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeniu⁶, w którym także wyodrębniono stanowisko ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego oraz określono jego zadania.

Według sporządzonego na potrzeby kontroli wykazu pracowników⁷, ustawowe zadania realizują niżej wymienione osoby na podstawie upoważnień wydanych przez Wójta Gminy Ojrzeń, co jest realizacją art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych:

⁴ Uchwała Nr xxxx Rady Gminy Ojrzeń z dnia xxxx r. w sprawie zorganizowania wspólnej obsługi finansowej jednostek organizacyjnych zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz instytucji kultury, dla których prowadzącym jest Gmina Ojrzeń.

⁵ Zarządzenie Nr xxxx Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeniu z dnia xxxx r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeniu.

⁶ Zarządzenie nr xxxx Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeniu z dnia xxxx r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeniu

⁷ Wykaz pracowników realizujących w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ojrzeniu zadania z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

1. Pani xxxx xxxx - kierownik GOPS - posiada od 20 listopada 2018 r. upoważnienie⁸ Wójta Gminy Ojrzeń do prowadzenia postępowania, a także do wydawania decyzji w sprawach świadczeń rodzinnych.
2. Pani xxxx xxxx – inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego - zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy na czas nieokreślony. Realizuje zadanie od 1 czerwca 2010 r., posiada upoważnienie Wójta Gminy Ojrzeń⁹ do prowadzenia postępowania, a także do wydawania decyzji w sprawach świadczeń rodzinnych.
3. Pani xxxx xxxx – referent ds. świadczenia wychowawczego - realizując zadanie od 22 maja 2017 r. do 31 maja 2022 r., posiadała upoważnienie Wójta Gminy Ojrzeń¹⁰ do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych.

Udzielone Pani Kierownik upoważnienie nie zawierało wskazania osoby upoważnionej, jedynie nazwę stanowiska, co jest niezgodne z art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych. Upoważnienie nie może być udzielone dla stanowiska, lecz dla imiennie wskazanego pracownika, ponieważ pozwala to na stwierdzenie czy dany pracownik działa w granicach udzielonego mu upoważnienia. Ponadto, w podstawie prawnej udzielonego Pani upoważnienia wskazano tylko art. 20 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych, który nie reguluje udzielania upoważnień. Wyłączną podstawą do udzielenia upoważnienia w sprawach świadczeń rodzinnych jest art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie pismem z 1 czerwca 2022 r. znak: xxxxxxxx przypomniał wszystkim gminom z terenu woj. mazowieckiego o konieczności posiadania upoważnień do realizacji m.in. świadczeń rodzinnych, wskazując prawidłową treść i podstawę prawną oraz zobowiązując do weryfikacji dotychczas udzielonych upoważnień w zakresie wskazanym w piśmie. Pomimo tego do dnia rozpoczęcia kontroli nie podjęła Pani działań w celu zweryfikowania upoważnień. Dopiero w trakcie kontroli, tj. 12 marca 2024 r. uzyskała Pani nowe, imienne upoważnienie¹¹ wydane w oparciu o prawidłową podstawę prawną.

⁸ Zarządzenie nr xxxx Wójta Gminy Ojrzeń z xxxx r. w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeniu do prowadzenia postępowania, a także do wydawania decyzji w sprawach świadczeń rodzinnych.

⁹ Zarządzenie NR. xxxx Wójta Gminy Ojrzeń z dnia xxxx r. w sprawie upoważnienia inspektora ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego do prowadzenia postępowania, a także do wydawania decyzji w sprawach świadczeń rodzinnych (na wniosek Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeniu).

¹⁰ Zarządzenie NR. xxxx Wójta Gminy Ojrzeń z dnia xxxx r. w sprawie upoważnienia referenta ds. świadczenia wychowawczego do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych (na wniosek Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeniu).

¹¹ Zarządzenie Nr xxxx Wójta Gminy Ojrzeń z dnia xxxx r. w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeniu do prowadzenia postępowania, a także do wydawania decyzji w sprawach świadczeń rodzinnych.

Upoważnienia dla pracowników zostały wydane przez Wójta Gminy Ojrzeń na Pani pisemny wniosek¹². Realizację zadań wynikających z udzielonych upoważnień uwzględniono w zakresach obowiązków i odpowiedzialności pracowników Ośrodka.

II. Prawdliwość postępowania w zakresie przekazywania dokumentacji w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego

Oświadczyła Pani¹³, że w okresie objętym kontrolą do Ośrodka nie wpłynęły wnioski o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego, które należało przekazać wraz z dokumentami do wojewody ani wnioski, w których należało wystąpić do wojewody o ustalenie, czy w sprawach mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Nie prowadzono także egzekucji nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych na podstawie decyzji wojewody lub marszałka.

III. Prawdliwość ustalania uprawnień do świadczenia rodzicielskiego i jego wypłacania

W okresie podlegającym kontroli w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ojrzeniu wnioskodawcy złożyli 18 wniosków (1 elektroniczny i 17 w formie papierowej) o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego. Żadnego wniosku nie pozostawiono bez rozpatrzenia.

W okresie podlegającym kontroli jednostka kontrolowana wydała łącznie 20 decyzji w sprawach o świadczenie rodzicielskie. Wydano 19 decyzji przyznających prawo do świadczenia rodzicielskiego¹⁴, w tym 1 decyzję wydaną 3 stycznia 2022 r. na wniosek złożony 10 grudnia 2021 r. Ponadto wydano 1 decyzję zmieniającą decyzję pierwotną¹⁵.

Poza tym w jednym przypadku wnioskodawczyni (obywatelka Ukrainy) zmieniła miejsce zamieszkania. 11 września 2023 r. jednostka kontrolowana otrzymała w celu dalszej realizacji akta sprawy wraz z decyzją przyznającą prawo do świadczenia do 31 sierpnia 2023 r. Z uwagi na wydłużenie legalnego pobytu obywatelki Ukrainy, która przebywa w Polsce z powodu wojny do 4 marca 2024 r. GOPS Ojrzeń wydał decyzję na mocy, której prawidłowo

¹² Wnioski kierownika GOPS w Ojrzeniu o wydanie upoważnień: z dnia xxxx r. dla inspektora do spraw świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego oraz z dnia xxxx. dla referenta do spraw świadczenia wychowawczego.

¹³ Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień/oświadczeń przyjęty od Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeniu w dniu 11 marca 2024 r.

¹⁴ Decyzje administracyjne oznaczone jako: xxxx z dnia xxxx r., xxxx z dnia xxxx r., xxxx z dnia xxxx r., xxx z dnia xxxx r., xxxx z dnia xxxx r., xxxx z dnia xxxx r., xxxx z dnia xxxx r., xxxx z dnia xxxx r., xxxx z dnia xxx r., xxxx z dnia xxxx r., xxxx z dnia xxxx r., xxxx z dnia xxxx r., xxxx z dnia xxxx r., xxxx z dnia xxxx r., xxxx z dnia xxxx r., xxxx z dnia xxxx r., xxxx z dnia xxxx r., xxxx z dnia xxxx r., xxxx z dnia xxxx r., xxxx z dnia xxxx r., xxxx z dnia xxxx r.

¹⁵ Decyzja administracyjna oznaczona jako xxxx z dnia xxxx r.

przedłużył prawo do świadczenia rodzicielskiego¹⁶ od 1 września 2023 r. do upływu 52 tygodni od dnia urodzenia dziecka, tj. do 29 września 2023 r.

Kontroli poddano akta wszystkich 20 spraw z okresu podlegającego kontroli, zakończonych wydaniem decyzji ostatecznych, wszczętych na podstawie wniosków o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego.

W okresie poddanym kontroli nie wystąpiły przypadki zakończenia postępowań w sprawie ustalenia prawa do świadczenia rodzicielskiego pozostawieniem wniosków bez rozpatrzenia, nie odmówiono prawa do świadczenia rodzicielskiego oraz nie wydano decyzji uchylających i decyzji w sprawie nienależnie pobranych świadczeń.

GOPS w Ojrzeńcu nie prowadził spraw zakończonych na skutek zgonu osoby uprawnionej do świadczenia rodzicielskiego. W okresie objętym kontrolą nie wszczynano także postępowań w związku z marnotrawieniem wypłaconych świadczeń i/lub wydatkowaniem świadczeń niezgodnie z przeznaczeniem.

Postępowanie w sprawach o ww. świadczenia każdorazowo wszczynano na wniosek, który zawierał informacje określone w § 2 pkt 1-9 rozporządzenia wykonawczego z 27 lipca 2017 r.¹⁷, obowiązującego do 13 lipca 2023 r. Po dacie jak wyżej wniosek zawierał informacje, które zostały określone w § 2 pkt 1-9 rozporządzenia wykonawczego z 6 lipca 2023 r.¹⁸. Wnioski składane były w formie papierowej i elektronicznej, opatrzone pieczęcią z datą wpływu i podpisem (parafką) osoby przyjmującej wniosek. Były kompletnie i prawidłowo wypełnione. W 2024 r. 4 wnioski¹⁹ zostały złożone przez wnioskodawczynię na nieobowiązujących wzorach wniosków.

W aktach spraw znajdowały się wydruki informacji pozyskanych za pomocą systemu teleinformatycznego emp@tia, tj. z rejestru PESEL, CBB, oraz Centralnej Aplikacji Rynku Pracy, w zależności od sprawy. Organ nie dokonywał samodzielnie weryfikacji składki zdrowotnej. Żądał natomiast, aby wnioskodawczynię do wniosku dołączały zaświadczenia z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o braku prawa do zasiłku macierzyńskiego. W jednej sprawie²⁰ wnioskodawczyni nie dołączyła do wniosku elektronicznego ww. zaświadczenia.

¹⁶ Decyzja administracyjna nr xxxx z dnia xxxx r.

¹⁷ Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. poz. 1466).

¹⁸ Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2023 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. poz. 1340).

¹⁹ Wnioski o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego: z dnia xxxx r., z dnia xxxx r., z dnia xxxx r., z dnia xxxx r.

²⁰ Decyzja administracyjna oznaczona jako xxxx z dnia xxxx r.

Organ zawiadomił stronę o przedłużeniu terminu załatwienia sprawy oraz wezwał do usunięcia braków formalnych. W sprawie tej nie było konieczności przedłużania terminu załatwienia sprawy, bowiem Organ był w stanie samodzielnie ustalić powyższe, pozyskując informację o składce zdrowotnej, w dostępnych systemach teleinformatycznym, o czym stanowi art. 23b ust. 1. ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W badanych sprawach świadczenie rodzicielskie przyznano w związku z urodzeniem jednego dziecka przy jednym porodzie. Świadczenia przyznano od dnia urodzenia dziecka do upływu 52 tygodni. Okresy przyznania świadczeń ustalono na podstawie art. 57 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego. W jednym przypadku wnioskodawczyni (obywatelka Ukrainy) zmieniła miejsce zamieszkania i od września 2023 r. mieszkała na terenie gminy Ojrzeń. 11 września 2023 r. jednostka kontrolowana otrzymała w celu dalszej realizacji akta sprawy wraz z decyzją przyznającą prawo do świadczenia do 31 sierpnia 2023 r. Z uwagi na wydłużenie legalnego pobytu obywatelki Ukrainy, która przebywa w Polsce z powodu wojny do 4 marca 2024 r.²¹, GOPS Ojrzeń prawidłowo przedłużył prawo do świadczenia rodzicielskiego²² od 1 września 2023 r. do upływu 52 tygodni od dnia urodzenia dziecka, tj. do 29 września 2023 r.

Świadczenie rodzicielskie przyznawano w wysokości 1 000 zł miesięcznie, matkom dzieci, które w okresie sprawowania opieki nad dzieckiem nie miały prawa do zasiłku macierzyńskiego. W sytuacji, gdy świadczenie przysługiwało za niepełny miesiąc kwotę świadczenia ustalano zgodnie z przepisami art. 17c ust. 7 ustawy, tj. poprzez podzielenie kwoty 1 000 zł przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w danym miesiącu, a następnie pomnożenie przez liczbę dni, za które świadczenie przysługuje i zaokrąglenie jej do 10 groszy w górę.

Badane wnioski rozpatrzono w sposób prawidłowy, za wyjątkiem sprawy²³, w której błędnie ustalono kwotę przysługującego świadczenia rodzicielskiego za czerwiec 2023 r. W tym przypadku wnioskodawczyni nie miała prawa do świadczenia rodzicielskiego w pełnej wysokości, gdyż urodziła dziecko w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych. W związku z tym, kwota świadczenia rodzicielskiego była uzależniona od wysokości pobranego przez nią zasiłku dla bezrobotnych. W ww. sprawie, kwotę świadczenia rodzicielskiego należało ustalić w wysokości różnicy pomiędzy kwotą przysługującego za czerwiec 2023 r. świadczenia

²¹ Usługa Straży Granicznej o dacie wjazdu do Rzeczypospolitej Polskiej (01 marca 2022 r.) i dacie końca uprawnień (4 marca 2024 r.) Informacja uzyskana drogą elektroniczną 11 września 2023 r. zgodnie z art. 23b ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

²² Decyzja administracyjna nr xxxx z dnia xxxx r.

²³ Decyzja administracyjna oznaczona jako xxxx z dnia xxxx r.

rodzicielskiego, a kwotą pobieranego i przysługującego za ten sam miesiąc zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych, o czym stanowi art. 17c ust. 6 ww. ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W omawianej sprawie świadczenie rodzicielskie przyznano od dnia urodzenia dziecka (od 13 lipca 2022 r.) do upływu 52 tygodni, tj. do 12 lipca 2023 r. Od czerwca 2023 r. kwota pobieranego zasiłku dla bezrobotnych uległa zwiększeniu. Na podstawie zgromadzonej dokumentacji, w tym zaświadczenia z powiatowego urzędu pracy²⁴ ustalono, że kwota pobranego za czerwiec 2023 r. zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych wyniosła 937,30 zł. Zatem prawidłowa wysokość świadczenia rodzicielskiego, przysługująca za czerwiec 2023 r. to kwota 62,70 zł (1 000 – 937,30) a nie 180,70 zł jak to błędnie ustalił pracownik jednostki kontrolowanej. W lipcu 2023 r. Organ wszczął postępowanie i zmienił decyzję pierwotną²⁵, w ten sposób, że od 1 lipca 2023 r. do 12 lipca 2023 r. przyznał świadczenie w prawidłowej wysokości, tj. 24,30 zł (387,10 – 362,83). Natomiast odnośnie świadczenia za czerwiec przyznanego w nieprawidłowej wysokości nie podjął żadnych działań. Wobec tego przyznanie świadczenia rodzicielskiego za czerwiec 2023 r. nastąpiło wbrew przepisom art. 17c ust. 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych i spowodowało powstanie nadpłaty w kwocie 118 zł.

Postępowanie w sprawie przyznania świadczenia rodzicielskiego kończono wydaniem decyzji administracyjnych w terminach określonych w art. 35 § 1-3 k.p.a. Średni czas prowadzenia postępowania wyniósł 14 dni, przy czym w 1 przypadku decyzje wydano już następnego dnia po złożeniu wniosku. Najdłuższe postępowanie, o którym zawiadomiono stronę trwało 36 dni.

Przyznane świadczenia rodzicielskie wypłacano po wydaniu decyzji administracyjnych, w okresach miesięcznych, o czym stanowi art. 26 ust. 1 ustawy.

Decyzje administracyjne w sprawach świadczenia rodzicielskiego wydano zgodnie z wymogami art. 107 k.p.a. Decyzje administracyjne zawierały wszystkie elementy określone w art. 107 k.p.a., tj. oznaczenie organu właściwego, oznaczenie strony, datę wydania, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie o możliwości, terminie i sposobie wniesienia odwołania oraz podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do ich wydania. Zawierały informację o konieczności zgłaszania przez stronę wszelkich zmian mających wpływ na prawo do świadczeń oraz informację o możliwości oraz skutkach zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania, o czym

²⁴ Zaświadczenie z PUP w Ciechanowie z xxxx r.-oraz z xxxx r.

²⁵ Decyzja zmieniająca Nr xxxx z dnia xxxx r.

stanowi art. 127a k.p.a. Decyzje zawierały również informację o terminie i sposobie wypłaty świadczeń. Wydane decyzje zawierały uchybienia, o których mowa poniżej.

W podstawie prawnej i w treści decyzji przyznających powołano cały art. 32 ustawy, podczas gdy powinno powołać się tylko ust. 1d ustawy o świadczeniach rodzinnych, który nadaje decyzjom przyznającym świadczenia rodzinne klauzulę natychmiastowej wykonalności. Ponadto w podstawie prawnej decyzji przyznających nie powołano art. 26 ust. 1 ustawy, który stanowi o tym, że świadczenia rodzinne wypłaca się w okresach miesięcznych.

Decyzja przyznająca świadczenie rodzicielskie na podstawie art. 17c ust. 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych zawierała uzasadnienie faktycznie, ale nie zawarto w nim czytelny sposób wyliczenia przysługującej kwoty świadczenia rodzicielskiego oraz nie wyjaśniono dokładnie, dlaczego zapadło takie a nie inne rozstrzygnięcie.

W decyzji zmieniającej²⁶ zawarto nieprawidłowe rozstrzygnięcie, ponieważ orzeczono w niej o zmianie decyzji nr ... z dnia... w następujący sposób: „*wstrzymać świadczenie rodzicielskie na dziecko z dniem ... oraz przyznać świadczenie rodzicielskie na dziecko ... od ... do ...*”. W tym przypadku należało zmienić decyzję ustalającą prawo do świadczenia, z pominięciem zapisu o wstrzymaniu wypłaty. Wstrzymanie wypłaty może nastąpić wyłącznie na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy.

W pouczeniu badanych decyzji wskazano art. 130 § 4 k.p.a., stanowiący o tym, że „decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania”. Przepisy k.p.a. nie miały tu zastosowania, bowiem to ustawa o świadczeniach rodzinnych jest ustawą szczególną w stosunku do k.p.a. i tylko w sprawach nieuregulowanych wyżej cytowaną ustawą mają zastosowanie przepisy k.p.a., o czym stanowi art. 32 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W 17 decyzjach przyznających nie zawarto informacji o terminie wypłaty wyrównań świadczeń należnych za miesiące poprzednie, tj. od dnia urodzenia dziecka do miesiąca wydania decyzji.

Decyzje doręczano stronom zgodnie z wymogami określonymi w art. 39 k.p.a. W aktach spraw znajdowały się dowody potwierdzające odbiór decyzji przez stronę ze wskazaniem daty doręczenia, stosownie do zapisu art. 46 § 1 k.p.a.

Przyznane świadczenia wypłacano w okresach miesięcznych, o czym stanowi art. 26 ust. 1 ustawy. Powyższe realizowano zgodnie z dyspozycją wnioskodawców, tj. przelewami

²⁶ Decyzja zmieniająca oznaczona jako xxxx z dnia xxxx r.

bankowymi na wskazane konto bankowe. Przedłożone do wglądu „Listy zrealizowanych wypłat” wykazały, że przyznane świadczenia rodzicielskie wypłacano po wydaniu decyzji administracyjnych i zgodnie z wysokością ustaloną w tych decyzjach.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono następujące uchybienia i nieprawidłowości:

1. Udzielone upoważnienie dla Pani Kierownik nie zawierało wskazania osoby upoważnionej, jedynie nazwę stanowiska, co jest niezgodne z art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych. Ponadto upoważnienia udzielono w oparciu o nieprawidłową podstawę prawną, tj. art. 20 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych, który nie reguluje wydawania upoważnień.
2. Cztery wnioski o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego złożono w 2024 r. na nieobowiązujących wzorach wniosków.
3. We wszystkich badanych sprawach Organ nie pozyskał samodzielnie informacji dotyczącej składki zdrowotnej w dostępnym systemie teleinformatycznym.
4. W jednej sprawie bezzasadnie przedłużono termin załatwienia sprawy i wezwano do uzupełnienia braków formalnych, podczas gdy Organ powinien samodzielnie pozyskać informacje o składce zdrowotnej.
5. W jednej sprawie kwota 118 zł została wydatkowana w sposób niezgodny z przepisami art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych²⁷ i stanowi dotację pobraną w nadmiernej wysokości, ponieważ w nieprawidłowej wysokości przyznano świadczenie rodzicielskie za czerwiec 2023 r. świadczeniobiorczyni, która urodziła dziecko w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych.
6. W decyzjach przyznających świadczenie rodzicielskie niedokładnie powołano podstawę prawną, tj. powołano cały art. 32 zamiast art. 32 ust. 1 i nie powołano art. 26 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
7. W uzasadnieniu decyzji przyznającej świadczenie rodzicielskie na podstawie art. 17c ust. 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych nie zawarto czytelnego sposobu wyliczenia przysługującej kwoty świadczenia rodzicielskiego.
8. W decyzji zmieniającej zawarto nieprawidłowe rozstrzygnięcie, ponieważ orzeczono w niej o zmianie decyzji nr ... z dnia... w następujący sposób:
„wstrzymać świadczenie rodzicielskie na dziecko z dniem ... oraz przyznać

²⁷ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 ze zm.)

świadczenie rodzicielskie na dziecko ... od ... do ...”. W tym przypadku należało zmienić decyzję ustalającą prawo do świadczenia, z pominięciem zapisu o wstrzymaniu wypłaty. Wstrzymanie wypłaty może nastąpić wyłącznie na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy.

9. W pouczeniu badanych decyzji wskazano art. 130 § 4 k.p.a., stanowiący o tym, że „decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania”. Przepisy k.p.a. nie miały tu zastosowania, bowiem to ustawa o świadczeniach rodzinnych jest ustawą szczególną w stosunku do k.p.a. i tylko w sprawach nieuregulowanych wyżej cytowaną ustawą mają zastosowanie przepisy k.p.a., o czym stanowi art. 32 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
10. W 17 decyzjach przyznających nie zawarto informacji o terminie wypłaty wyrównań świadczeń należnych za miesiące poprzednie, tj. od dnia urodzenia dziecka do miesiąca wydania decyzji.

Za stwierdzone nieprawidłowości w zakresie udzielonych upoważnień odpowiedzialność ponosi Wójt Gminy Ojrzeń, natomiast za uchybienia i nieprawidłowości stwierdzone w pozostałym zakresie odpowiedzialność ponosi Pani jako Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeniu oraz pracownicy realizujący kontrolowane zagadnienia.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Panią kierownik do podjęcia następujących działań:

1. Realizowania świadczeń rodzinnych na podstawie imiennych upoważnień udzielonych przez Wójta Gminy Ojrzeń na podstawie art. 20 ust. 3 ww. ustawy i zgodnie z jego treścią.
2. Przyjmowania wniosków o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego na obowiązujących wzorach wniosków.
3. Dokonywania samodzielnie przed wydaniem rozstrzygnięcia niezbędnych weryfikacji dotyczących składki zdrowotnej w myśl art. 23b ust. 1 pkt 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
4. Nieprzedłużania bezzasadnie terminu załatwienia sprawy w przypadkach, kiedy Organ powinien samodzielnie pozyskiwać informacje w dostępnych systemach informatycznych, zwłaszcza dotyczących składki zdrowotnej.

5. Dokonania zwrotu na konto Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie dotacji pobranej w nadmiernej wysokości w kwocie 118 zł w związku z nieprawidłowo przyznaną kwotą świadczenia rodzicielskiego za czerwiec 2023 r., świadczeniobiorczyni, która urodziła dziecko w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Zwrotu dotacji należy dokonać wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, zgodnie art. 169 ust.1 pkt 2 i ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270).
6. Wydawania decyzji administracyjnych z większą starannością i rzetelnością, w szczególności:
 - powoływania w podstawie prawnej decyzji przyznających art. 32 ust. 1d oraz art. 26 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych,
 - zawierania w uzasadnieniu decyzji, w których prawo do świadczenia rodzicielskiego przyznano na podstawie art. 17c ust. 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych czytelnego sposobu wyliczenia przysługującej kwoty świadczenia rodzicielskiego,
 - niezawierania w rozstrzygnięciu decyzji zmieniających zapisu o wstrzymaniu wypłaty, ponieważ wstrzymanie wypłaty może nastąpić wyłącznie na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy.
 - niewskazywania w pouczeniu decyzji art. 130 § 4 k.p.a., który nie ma zastosowania w sprawie.
 - zawierania w decyzjach przyznających świadczenie informacji o terminie wypłaty wyrównań świadczeń należnych za miesiące poprzednie.

Pouczenie

Informuję, że na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Jednocześnie zobowiązuję Panią do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Iwona Mil-Wawrzynowicz
**Zastępca Dyrektora Wydziału Rodziny i
Polityki Społecznej**

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:
Pan xxxx xxxx Wójt Gminy Ojrzeń